

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۳/۰۶/۲۶

لیکوال: ع . رشید

دلته

خدایان خوشاله دي

(ناول)

لسمه برخه

لیکوال: ع . رشید

(۱۹۹۵ – ۲۰۰۱ کلونه)

د پاڼو شمیره: له 1 تر 6

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خیر و لولئ

زما دزده كړو وروستی كال و، له هيواده په نژدې څو مياشتو كې په پرله پسي توگه بد خبرونه داسې چې ملاماتونكې وويو پرېل پسي رارسيدل، وطن خونه يوازي لوت اوبرياد شوی و، له هغه اوس دملانصرو پرستن جوړه شوې وه چې په هره څنډه كې غلو يوېل ورباندې واژه. دكابل له وراڼيو اوس هم دپټواورونو لمبې پورته كيدې، داسې چې مساپرو به يې كيسې كولي، زندې پزړندې پسي دهيواد دمور غاړې ته ددې دخپلوناپو هو زمانو په لاس وړلوېده، داسې چې يوه به تربلې پياوړې او كلکه وه... دهرې ورځې په تيريدو سره به يې دهيواد دمور دخپلواكۍ د عمر كمپله وړلنډوله، ملاجان خپله وكړه او ولاړ، طالب جان خپله درلوده چې دهغې له پاره يې خپله ځوانې په اور لاهو كړه او په خپله سپينه لوبه كې يې سر دغورمې بوی كاوه...

داتولي وشوې، راغلي اولارې، تردغه مهاله خو هم هرچا داويلای شول چې گواكي دا زما كوردي اوڅه مې چې زړه غواړي هغه په كې كومه... ددغه ورو ورو سيليو مخه ديوه توپان په لور خپله لاره ورنژدې كوله، هغه توپان چې دهغه په پايله كې امريكايي ليوونو دشوروي په پلونو خپل ليووني پلونه كينودل اولكه ليووني غوا پروطن له يوې درني سرارمې سره راغبرگه شوه داسې چې نه يې وچ كئل اونه هم لاندې، پلمه يې يوه وه او كړل يې بل څه، له راتگ سره سم يې يوه توره بلا پر هيواد باندې را غبرگه شوه، زمور كلی چې ان دشوروي ديرغل په شپوور څوكې هم په بمونو نه و لگيدلی په دغه كال ددوی په بمونوكې لولپه شو، زمور زيات كليوال په كې ومړل، زما دمور اوپلار شهيدې جنازي هم درنگ كور له انگره تر هديرې پورې ورسيدې، دهغوی له مرگه نژدې يو كال تيرو، خوما ته چا ددغې غميزې په اړه څه نه ووويلی، په همدغه كال چې زما وروستی كال و، زما يوه ورور دخپل ليك په څنډه كې داهم ليكلی وو چې:

- دخدای امر وشو، مور اوپلار دواړه دامريكايانو په بمباريو كې نژدې يو كال دمخه له مورې بيل شول... دهغوی لايوكال نه وپوره شوی، چې يو ورور مې هم په كټ مټ لاره له مور بيل شو، اوس مې يوازي مشر ورور او دژوند داتولي ستونزې...

دهمدغوبدو خبرونو را تگ او رارسيدنگ و او زما دسختې ناروغۍ پيل، نژدې شپږ مياشتې زما دغې ناروغۍ دوام وكړ، ډاكتران يې هم په لاملونو نه پوهيدل، ځني ډاكتران خو تردې حده راسره حيران شول، چې له ناچارۍ به يې راته ويې ويل، ستا ناروغي هم د انسانانو ناروغيو ته ورته نه ده، دوی سره له دې چې ماته دغه خبره نه كوله خو له يوه او بل سره به يې زما په اړه كوله، كله كله به يې داهم راته ويل كه ستا دغه حالت وي كيدای شي ليووني شي... سره له دې چې زما له پاره دليوني كلیمه كارونه ډيره زياته داندېښني وړ نه وه، خو زما يوشمير دوستان يې خورا ځورولي وو، يوه ورځ زمورد پښتنو مشر اسدخان لالا چې په حيدرآباد كې اوسيده هم زما پوښتنې ته راغی، يوه ډاكتر دهغه تر غور هم ورتيره كړې وه چې كيدای شي انديوال دي ليووني شي...

خوډه پرته له دې چې دډاكتر په خبره باندې سوچ وكړی ورته ويلي وو:

- خير، هغه پخوا هم په حال نه و، له دغې ناروغۍ خو به جوړ شي خو چې نورڅه نه وي...

اسدخان لالا يوه مياشت راسره پاتې شو، زه هم يوڅه سره په واک كې شوم، ورته ومي ويل چې ته نوردرځه زه نورجوړيم او خپل كارونه كه دخدای رضا وه ترسره كولاى شم، خو هغه راته وويل چې، ته دخپل وروستي امتحانونه زر پاس كړه، چې هغه خلاص شول، زه يوڅه واړه كارونه نورهم لرم، چې هغه ترسره كړم، له هغه ورسته به درځه ځم... جالبه خو داوه چې كله به پوجا اولكشمی زما ليدو ته راغلي، ترما به يې له اسدخان لالا سره ډيرې خبرې كولي ان چې كله كله به له ما هم سره جلاشول او له ما پرته به ترديرو پورې سره غږيدل، داسې چې زه به يې په هغوباندې نه خبرولم...

اسدخان لالا هم زده كړی سړی و، دژوند په رموزو او دهغه په نوي ترنگ ترونك باندې هم ترمور ښه پوهيده، دی تر ما هم اكبرخان ته ورسكنی و، داسې ښكاريدې چې دهغه او زما دواړو په

ستونزو باندې هم ښه خبرو، دهغه په مينه هم خبرو... ده اوس هم اكبرخان او پوجا دزړه له كومي پيژندل او هم يې لكشمی اوزه، هم زما دپلار اونورو خپلوانو په رضاپوهيده او هم داكبرخان دپلار اوکورنی...

لكشمی پوره شپږ مياشتې له ما سره هغه څه ترسره كړل چې ما هغه په ژبه نه شواى ويلای... هغې زما له پاره په شپو شپو وژړل، زما دروغتيا په خاطر يې دزيارتونو اومندرونو نذرونه ومنل، پوني ته تللي وه هلته يې دپښتنې باباجان پرمزار چې زما معنوی پيره وه دزړه له كومي دعاوې كړې وې، زما له پاره يې دومره روپۍ په روغتو نواو درملونو باندې خرڅې كړې چې زما غوندي يوه زده كړي يا زده كوونكي له پاره هغه ناشوني وي... ان چې ډاكترانوته يې ويلي وو چې كه زما درملنه له هندوستان څخه بهر هم شوني وي، دا تياره وه چې ماهلته وليږدوي...

داتول هغه څه وو چې زموريارانو او په خپله اسدخان لالا هم په سترگو وليدل، كله چې زه له ناروغۍ راپورته شوم، يوڅه چې ما اوس په خپل شاوخواكي محسول، هغه داووجې اوس مې له خپلو وطني يارانو هغه پخواني كڼايي اوكتري هم نه اوريدی لكه چې پخوا به يې ويلي:

دهندوستان نجونه لولی مریبه دکربینه...

اویاهم هغه څه لکه چې پلارمې هم په خپل لیک کې راته کښلي وو...

ما ناداجې دهغوی دغه شان خبرو اوس دسریتوب په وړاندې خپل زور له لاسه ورکړی و، او گونگې شوي وې... داسې ښکاریده چې اوس ټول په دې باوري شوي وو چې ژوند له یوې داسې سرچینې را پیل کیږي چې هغه دانسانیت سرچینه ده، داسې څو ک به وي چې دماشوم له خندا خوند وانخلي اودهغه خندا به ورسره بدرگه نه کړي؟ داسې څوک به وي چې دسل کلن اړبوا بابا خدمت ونه کړي او په درنښت دې راشه درشه ورسره ونه کړي...؟ که داسې څوک موکله ولید چې دغه ځانگړتیايي نه درلوده هم هغه انسان نه دی...

د ۲۰۰۰ زرم کال ورسټی شپې ورځې وي، یوه ورځ سهار وختی له کوره و وتلم، چې اسدخان لالا دومره راته وویل:

- زه ځم درشي مي درته جوړه کړې، له غرمې وروسته يې درته راوړم، مقصد تر دريو بجوډمخه به دلته سره گورو...

زه هم ولاړم، خو خپل کار مي زر را خلاص کړ، داچې دهغه امر اوس زموږ له پاره دپلار ترهغه هم مهم و. ځکه نو دده له امر او قوماندې سره سم تردريو بجو دمخه بېرته کورته را ورسیدم، کله چې مي دکوردروازه پرانیسته، زموږ په کورکې دناستی له پاره ځای نه و، دکورمخه په موټرانو ډکه وه، زموږ چې څومره دوستان او خپلوان وو، هغوی ټول راغلي وو، داسدخان لالا مشره خور هم له څو نورومیرمنو سره راغلي وه، زه يې دښځو کوټې ته ورلارښونه کړم له شا مي داسدخان لالا غږ ترغور شو، چې خپلې خورته يې وویل:

- لږ لاس مساس پري ووهی، دریشی يې هلته ده، هغه وروغوندی، نور به له خیره سره روانیږو...

زه د لالا په دغه خبره باندې په رښتیا هم سره حیران شوم، ځکه دوی په دغه باره کې له ماسره ډیر لږ څه هم نه وو ویلی، اکبرخان ته مي وکتل، هغه راته وویل چې:

- څه ځان تیار کړه... خیره دقلم ده... لالا هرڅه په خپله جوړکړي، څه تاوان نه کوو...

زه پوه شوم چې اکبرخان له یوې خوا له ویشه په تالان رضادی او له بلې خوا په هرڅه باندې له پخوا خبرو ان چې په ډیرو ځایو کې يې زما استازیتوب هم کړی و...

پوه شوم، چې خبره څه ده، کالي مي واغوستل، رښتیا خو داوه چې نور نو زه هم له اوږده رنځه وروسته په ژوند پکو شوی وم، اوس یوڅه چې ما هغه ته اړتیا درلوده، هغه مرسته وه، ځکه نو مي هیڅ هم ونه ویل او نیغ له اسدخان لالا سره دهغه په ښکلي او نوي ماډل موټرکې کیناستم، لاهم نه پوهیدم چې چیرې څو اکبرخان نن داسدخان ماما موټر په خپله چلاوه... یوازې دلاري په اوږدو کې اسدخان لالا ترغور راتیره کړه:

- بچیه اخرمي ناخبره ور واده کړې... ددې بل خره خبره مي هم له تاسره یوځای کړه... مانا داچې زما او اکبرخان دواړو ودونه نن

داسدخان لالا او بي بي حاجي په خوبنه نیول شوي وو او موږ اوس ټول زما دواده په ورا روان شوي وو...

ما هیڅ هم ورته ونه ویل اونه مي دومره جرات درلود چې دبي بي حاجي په وړاندې دې په دغه باره کې څه ووايم، په دې چې څومره چې اسدخان لالا پرموږ برلاسی و، همدومره بی بی حاجي هم وه... په دغه شیبه کې ما ته زما فرانسوي هم صنفی کرسټینا خبره رایاده شوه چې یومهل ماورته ویلی وو چې مورته نجونې زموږ پلرونه ټاکي، کیدای شي کله زموږ خوبنه هم پکې وي خو زیاته نه... خو هغه په دغه خبره دومره حیرانه شوي وه چې وویل: که پرما باندې زما پلار او مور داسې کانه وکړي، زه خو به ځان مرکزیم...

خوما ځان اوس درښتیايي زوم په شان نیولی و. بي بي حاجي اوس مور ته دمور ځای درلود او داهرڅه ددې په خوبنه اورضا تردغه حده را رسیدلی وو.

ډیر وخت نه و تیر چې زموږ دورا شل دیرش موټران ټول دلکشمی دبنگلي په شاوخوا کې ودریدل، دبنگلي په هغه خوا باغچه کې لویه خیمه چې تر زرو زیات میلمانه په کې ځاییدل وهل شوي وه، دهغه له منځه مي دډولونو غږ واورید، کله چې انگر ته ورننوتو نو دومره دوستان او یاران راغلی وو چې حساب يې په یوه خدای و، په دغو شپوورځو کې دپلی په افغان مهاجرو ډک و، داسې چې په هر بازار او هره مالت کې به يې لس او شل کوره اوسیدل... ځکه نو دهغوی ډیری راغلي وو، له بمبې، اسام او حیدرآباد څخه په سلگونو زموږ سود خواره ماما خپل اوپه نویو زده کړو بوخت همزولی زلمیان راغلي وو چې اوس ټول دلته په وار سره غږینده ډولونو ته غوږي ځني اوبنټل را اوبنټل... مور دمانې په انگر کې دننه له موټره کښته شو، دلکشمي مور اوپلار زموږ هرکلی وکړ، بي بي حاجي مخکې او مور ورپسې روان وو... مور دلکشمی موردماني دننه لارښوونه کړه، هلته دلکشمي دواده په ځانگړي سینگار کې چې په اول ځل لیدو خو ما هیڅ ونه پیژندله زموږ لاره څارله، کله يې چې په ماسترگي ولگیدې راته موسکې شوه، دبي بي حاجي او اسدخان لالا پښتو ته ورته نه شوه، بي بي حاجي ته يې لکه زموږ دښځو غوندې غیره ورکړه او لاسونه يې ور ښکل کړل، داسدخان لالا لاسونه يې هم ښکل کړل، هغه يې هم لکه دخپلې لورپه شان په سرلاس راتیرکړ او په

درنښت يې بدرگه او وپنځوله، زما دغې نندارې ته ښه پام و، دډولونو مست درېې اوچت و، زموږ دځوانانو مشر خان زاده ان ترغرمي دمخه هلته رسيدلي و ځوانانو په وار وار سره اتنو نه اچول، اولدکشمي دپلار ښکله نن په رښتياهم درنو خوبنيوپه سراخيستي وه. زه لانااست نه وم، چې دلکشمي مور دمیزله سره زموږ سپېڅلی کتاب په خورا درنښت سره دمیزله سره راګوز کړ لومړی يې زموږ په سرونيو او بيابايي پرموردواړو باندې ښکل کړ، ما هم ښکل کړ، لکشمی هم ښکل کړ... کله چې دهغې سترګې اومخ پر هغه سپېڅلي کتاب ورپرې وتل دزړه هغه درزاسي چې دغې ماڼي ته راننوتی وم او راسره پيداشوي وه اوس آرامه شوه... لکشمی زما مخې ته له بسم الله ويلو سره رانژدې کړ، ما په درناوي سره ښکل کړ، زما له درناوي وروسته يې دهغه لومړی پاڼه راواړوله، او ما ته يې وويل چې لومړی مخ (الحمدالله) يې زه ولولم... ما هغه ولوست، خو ترڅوچې مې ترپايه رساوه، لکشمی زما څو تيروتني را سمی کړي، دويم مخ که رښتيا درته ووايم، زما سم نه و زده، دهغه په لوستلو باندې دې پيل وکړ، ذالک لکتاب لاريبه... هغه يې په داسې زور اوزير سره ولوست، چې زه يې حيران کړم، ددې داکار زما له پاره داسې هيښنده جټکه وه چې ما فکروکړ زه کوم خوب وينم او که په دغه دنياکې نه يم... او هغه مخ يې ترپايه ولوست...
 بي بي حاجی هم په ټوله کيسه خبره وه، يوازي زه وم چې لکه پردی اوس له داسې يوې نوې پيښې سره مخامخ کړم، ما لکشمي ته وکتل، هغه راته موسکې شوه، ان چې دلومړي ځل له پاره يې داهم ترغور راتيره کړه او راته ويې ويل چې:

- زما لس سپياړي قران شريف په ياد هم دي...

اصلي خبره خو داوه چې لکشمی له هغې ورځې چې کله زيږدلي وه، له خپلې اني سره اوسيده، له هغې سره لويه شوي وه او هغې يې دمور اوپلار په خوبنه او سلا هغه مسلماننه روزلي وه، اوپر هغې يې ټولې اسلامي زده کړې کړې وې، ان چې دهغې نوم هم بل څه و، خو داچې پلاريې ته يې خورا گرانه وه، دې ځان اوس دپلار په خاطر په دغه نامه سره نامتوکړی و... زما له پاره دنه منلو خبره داوه چې اسدخان لالا او بي بي حاجی چې په خورا سختی سره به يې داسې يوې خو شالي ته رضائيت بنود اوس داسې شوي وو لکه

رواڼې اوبه... هغوی په دغه باره کې له ماسره هيڅ نه وو ويلي، ما فکركاوه چې ددې خبرې لامل به داوي، چې هغه زموږ دواړو په ټولگيوالتوب باندې خبردي، هرڅه ورته څرګند دي او هم نه غواړي چې په دغه برخه کې ما ډيرو غږوي، په دې چې دوی فکركاوه زما داوردې ناروغی يولامل هم دغه خبره ده، داچې له هرچا به يې اوريدل چې کيدای شي زه ډيرزر ليونی شم، دغې خبرې په خپله پردوی باندې خپله اغيزه درلوده، خواوس راته څرګنده شوه، چې اصله خبره څه وه؟ ان چې په دې وروستيوکې يې له ما سره ديوڅه په باره کې هم څه نه وو ويلي، يوه ښيګړه چې دپوښتنې له پاره يې اړتيا نه وه هغه دهنوستان دواده دود و، چې په هغه کې لکه زموږ دوطن غوندي دهلک ملا په خرڅونو او سياليوباندې نه ماتيري... دلته هلک دانه شي ويلای چې:

غم دی دلالي په سر - مسته دي تازه گرزې

دلته خبره سرچپه ده، ماناداچې:

غم دی دلالي په سر - مست خان دتازه گرزې...

ماناداچې د واده ټول خرڅی دنجلی پر کورنی باندې پيټی دی...

بله مهمه خبره داوه چې اسدخان لالا او بي بي حاجي اوس ترما له لکشمي اوپوچا سره ډيربلد شوي وو، له هغوی سره يې هغه ټولې خبرې چې له ما سره يې ويل نه غوښتل او يابه دوی پوهيدل چې زما او زما دخپلوانو فکرونه له يوه اوبل سره توپيرلري هم له دوی سره شريکي کړي وي، خو داچې دوی پرما اغيز درلود، همداوه چې دوی هم ترما اوس په هغه برخه کې چټک لاس په کار شوي وو. دوی په دې پوهيدل چې زما له پاره ډيري دودونه او ارادتونه ډير مهم نه دي، په دې چې زه پوهيدم چې په ځينو وختوکې نورانساني ارزښتونه شته چې هغه هم سړی بايد له ياده ونه باسي، په داسې حال کې چې دا خبره او دهغې زغم دهغوی له پاره چې زه ورپورې اړوند وم گران کارو. لکشمي هم په دغه رمز باندې اوس پوه وه. له اسدخان لالا سره يې هم اړيکي ترما هم کلک شوي وو، داسې چې يوځل گل زرک خان له لندنه لالاته يو نوی ماډل لپ ټاپ کمپوټر رااستولی و، ډيره موده هغه ته چا لاس نه شو ورورای، خو لکشمي او پوچا هغه په څو شيبوکې ورته کاري او تياريې پښتو توري هم ورته کښته کړي دده په واک کې ورکړي و، له هم هغې ورځې وروسته به چې دوی هرچيري له هرچا سره مخامخ شول، نودايوه خبره به يې ورته کوله:

- نجلی او هلک چې کران(قران) او کمپوټر زده کړل، نوره هغه که دننيا په هرکنج کې وي نه بي لاري کيږي، بايد چې سړی يې درناوی وکړي او په سړی وگړزوي...

په دوی هم ددغه شان يوه پيغام سام لويديلی و، ځکه يې هرڅه پرته له ښه اوبده سره له لکشمي دوی سره منلي او جوړکړي وو...

اکبرخان اوپوچا په بله خونه کې چې هلته هرڅه تياري دهغې دکورني له خوا نيول شوی و ناست وو، خو مور له يوه اوبله نه وو خبر هغوخپل کارکاوه اومور خپل، زما خواښي په خپله عقیده دزړه له کومې باورمنه اوياراننه وه، همداوه چې له دې پلوه زما زړه ډاډه شوی و او زه اوس لکه رښتيني پاچا له لکشمي سره پرتخت ناست وم، له هغې نجلی

سره چې داڅو کاله مور له يوه اوبل سره ناسته پاسته درلوده، خو تراوسه هم ما هغه نه وه پېژندلې، هغې چې کله دالک لکتابه لاريب... ولوست، ما ته دهغې مورنې انا راياده شوه، ما هلته دهغې په شاهانه بنگله کې هغه زړه ونه، هغه زور قبر او دهغه پر سر په هغه لوره تاخچه کې هغه زور کتاب، هغه چې ما پرانيست، بنگلې مي کړ او لکشمې په هغه مهال ماته ويلې وو چې پرې پوهيږي او ما ورته ويلې وو چې پوهيدل خو څه کوي چې باور هم پرې لرم... سره له دې چې کتاب ډير زور و، خو کله چې ما پرانيست دهرې کرښې توري يې لکه مرغلي داسې روښانه وو... ما ته هغه کتاب را ياد شو، او هغه دروغ رايادشول چې ما دلایې په توگه لکشمې ته، هغې ته چې پنځه لس سپياري يې په ياد وي ويلې وو. زه اوس په دغه شيبه کې په خپلو دغو درواغو باندې له هغې څخه شرميدم، په دې چې ما لکه زموږ دهيواد ديوې دورې مشران له الحمد الله سره داسې حال درلود چې غلطې مي لکشمې رانيولې، نو په نور کتاب کې به مي څه حال و؟

زما هرڅه اوس زما دخواني تر لارښونه لاندې ترسره کيدل، هغه په خپله عقیده باندې دزړه له کومي باورومنه وه، داکبرخان په سرخاني کې هم دپوځا له خوا دهغې ماما ولاړو، مانا هرڅه چې ترسره کيدل، هغه ټولې خبرې اسدخان لالا او بي بي حاجي له پخوا څخه حل کړي وو.

زه لاتراوسه هم دچا خبره په خپل واده کې گنکس وم، هرڅه مي چې ليدل، هغه ټول هغه څه وو چې زما له تصور دباندي وو، په دې چې ما کله هم په دغه ټولنه کې هغه تصورنه شوکولای، لکه چې زموږ په خپل کلی، کور او هيواد کې و... له يوې خواڅخه دښځوانجونو دسندرو غږ هم اوريدل کيده، چې وروسته بيا زموږ کوټې ته ټولې رانوتې اودلکشمې ترڅنگه يې (د رامې خورې، رامې خورې) مشهوره بدله چې دهند پټانان يې په خپلو ودونو کې بولي په مزو مزو له گډاوو او خنداوو سره يوځای و، په دې رامې خورې سندري وزن په خپله يوسوچه پښتو وزن دی، خو داچې پښتنو په هندوستان کې کلونه کلونه تير کړي او خپله ژبه يې له لاسه ورکړې، او س هغه سندره په اردوکې بولي... دهرڅه اوس دلته روان وو، څو شيبې لانه وي تيري چې زموږ پخواني مولوي اکرام الدين صاحب چې کلونه مخکې له غزني څخه راغلی و او خپلې زده کړې يې هم په ديويند مدرسه کې بشپړې کړې وې، او زموږ هندي ملگروبه وکرم صاحب باله له نژدې شلوتنو سپين رږيو او مشرانو سره زموږ دکوټې مخامخ لويې کوټې ته ورننوتل، هغوی اوس دنکاح له پاره راغلي وو، او زموږ نکاحوی يې کولې، دا چې زه تراکبرخان مشروم، نو ځکه يې لومړی زه وربللم، لکشمې هم خپل پلار وکيل اسدخان ماما ونيو، اياتونه ولوستل شول، دعا وکړل شوه، او هغه مراسم چې دنکاح له پاره اړين وو، هغه ترسره شول، نقل وويشل شول، او ناستوکسانو زما دخسره گډون ټولو زه په غيږه کې ونيوم او ما ته يې په وار وار سره زما د واده مبارکي وويله، مولوي صاحب ددې ترڅنگ چې ما ته يې مبارکي راکړه دټولو حاضر وکسانو په وړاندې داشاهدي هم ورکړه چې:

- دغو دواړو نجونو ته هغه مهال چې ددوی کورنې له هيواده دباندې وي اودوی دواړې له شهزادگي گبانو سره دلته اوسيدې ما قرآني تعليمات ور زده کړي دي، هغوی دواړې تردولت خان اواکبرخان هم په عقیده پياوړې دي، او هم په پوهه زما دغاړې خلاصې وي چې دوی دخپلې انې په همت مسلمانې روزل شوي دي، له دوی سره په دغه کار کې ددوی پلرونو او ټول خپلوان هم نظروو اودي...

زموږ هغه ټولې پوښتنې او سوچونه چې له اوږدې مودې ديوې کړۍ په توگه زموږ ترزرونو او ذهنونو تاو راتاو وو، هغه ټول داسې

په اسانې سره ځواب شول، چې ما فکر کاوه، مور په هند کې ژوند نه کوو، زموږ واده يورښتيني واده نه دی، بلکه غواړو دلته يوازې ديوه فلم له پاره يوه صحنه جوړه کړو... خو وروسته مي چې ښه خان سره وخواه او ښه خان ته ځير شوم، پوه شوم چې نه، دابوه داسې رښتيا ده چې هرچا ته يې ووايي، هغه يې يوه انځوريزه صحنه گڼي...

زموږ واده وشو، په زرگونو خلکو په کې گډون کړی و، داسې اتڼونه پکې وشول چې له ډيرې مودې دلته چا نه ووليدلی اوداسې ډولونه پکې ودرېدل چې دزرگونو کورکلي ورکو يادونو او رنگونو ته يې نوی رنگ ورکړ، زموږ ټول سودخواره کليوال له هرې خوا سره راټول شوي وو، ملوک ما ما چې له احمداباده تر کلکتې زموږ دغونډو اوبانډارونو گل بلل کيده هم راغلی و، هغه په ټول شلگراو غزني کې يونامتو توکمار و، چا به لاداهم ويل چې دی دشلگردنوميالی توکمار (ولو) اوياهم دسلطان باغ د (رخان) له خپلوانو څخه و، ولو هماغه لوی توکمار و چې مجاهدينو دخلقيانو پرچميانو رژيم ته د سندرو اوتوکو ويلو په گناه واژه، خلکو به کيسه کوله، چې کله ملايانو دده د وژلو فتوا صادره کړه او زړه ته يې ورسیده چې بښي خو يې نه، نو يې د وروستۍ خبرې په توگه ورته ويلې وو:

اوملايانو، تاسې ټول عمرشکني خورلي عقل مو په سرکې نشته، تاسې هم په دغه عقل ژوند ي پاتي کيدونکی نه يې، زه يوتوکي يم، زه خپله دنيالرم، خپل خوله لرم او خپله خدا اوژړا، له ماسره کار مه لرئ، له دې تش په نامه جهاد مهاده څه نه جوړيږي... دواک او گدی تاسې نه ياست... خپلې شکني وهی او ولو ته دعاوي کوی...

وايي چې ملايان نور هم ورته په قهر شول، ټولو مشر ملا ته کتل، هغه هم ورته په قارشو... دڅوشيبو له پاره ارامي شوه، خو معلومه وه چې ټول هغه چا ته چې وژل کوي، سترگي په لاره وو، له څو شيبو وروسته يې له کوم قصاب ملا که قاري سره چاره په لاس کې وليده، زړه طاقت ونه کړ ځکه يې د وروستۍ ځل له پاره په ملايانو خوله ور خلاصه کړې وه چې:

- اوملايانو له هغه لويه مو رانيولي تر دغه واړه چري پوري مو ميندي او خويندي.... نورڅه ته گوري، ما خپله کليمه دوخته لوستي... هلي زرکړي چي درڅخه مردارنه شم....

او دغزني ددغه نامتو توکي سر په همدغه وروستي خبره باندي پري شو...
 دسلطان باغ په (ر.خان) پسي هم کورته ورلويدلي وو، هغه تري پټ شوي و، نورڅه يي نه وو موندلي، په خپله ميرمن يي غږ کړي و، چي دخره تر کته لاندي يي پټ کړي، هغي داکا روکړ، خدای مجاهدين پري کانه اورانده کړل او دی يي ونه موند، له هغه وروسته يي خره ته تر... درناوی کاوه، هغه کته يي دخپلي ميرمنې په بنارسي شال کي نغښتي وه اوهرچا ته به يي ويل چي زه خدای وژغورلم او دغي دخره کتي وژغورلم... هرځای به چي کيناست په اوله خبره کي به يي له خره اودهغه له کتي څخه ترانسانانو دمخه مننه نه هيروله...
 ملوک ماما هم داسي يوڅوک وچي دهغوي لاره يي څارله، په هغه شپه يي هم دچا خبره عالمونه هم وخندل اوهم يي ژړول، په سلگونوتوکو کي يي يوه داهم وه چي، کله امريکايانو پرافغانستان يرغل وکړ، هرچا به چي دطالب او القاعدی پرضد خبري کولي، دداسي خلکو به بېردرناوی کيده، ده ويل، چي زما يوکليوال هم له دغه بدلون سره سم ځان دداسي کسانوپه پوستکي کي ځای کړ لاوطن ته نه و راغلی... مایه خارج کي وليد، يوه ورځ په يوه ميلسمتيا کي سره ناست وو، ماته راترغور شو، چي دولت مي غټ سړی ټاکي، روان يم ځم کابل ته... ملوک ماما ويل چي ما خو هغه سړی پيژاند، چي ددوو خرو اوربشي يي هم نه شوي وپشلاي، ماته هغه زمور دکلي دڅاه کيندلو کيسه راياده شوه، يوکال چي دکاريزه اوبه وچي شوي کليوالو پريکړه وکړه چي: مور بايد دغه کوهی چي له کلونو کلونو همداسي پاتي دی او هلکانوله تيرو او خاورو ډک کړي، پاک کړو، که نه پرکلي باندي بده ورځ راتلونکي ده... پريکړه همداسي وشوه چي بايد کوهی پاک کړل شي، يو ځوان راوراندي شو، او ويي ويل چي زه ورکښته کيرم... کليوالو هغه په رسي وتاره او کوهی ته يي چي بېرژور و ورکښته کړ، ځوان چي کله دکوهی تل ته ورنژدی شو، هلته يي دستريا اودار احساس وکړ، له کښته يي غږ راوکړ چي: درپورته مي کړئ... خلکو ځواب ورکړ چي اوس دومره کښته شوي يي يوڅه وکړه... خو له کښته همداغږ راته چي: درپورته مي کړئ... درپورته مي کړئ...
 بياهم خلکو هيله تري وکړه، چي له زغم څخه کارواخلي... او يوڅه خواري وباسئ...
 خوځوان نورذغم نه و، ځکه يي له کوزه په اوچت اوازورته راغبرگه کړه چي:
 - داکوهی راباندي پاکوي او که يي راباندي مرداروي...؟
 ملوک ماما وويل چي ما خپل کليوال ته وويل چي:
 - د دولت دکور ودان وي، خو دابوه پوښتنه له ما سره ده او هغه داچي ته خو دهیڅ وايي نه يي، زه نه پوهيرم چي پرتاپاکول کوي اوکه مردارول...؟
 اوزمور ودونه په داسي نه هيريدونکولولوکي کي ترسره شول....

پاتي لري